

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE JANEZA JANŠE
NA RADIU CELJE
10. julij 2007

NOVINARKA: Lepo pozdravljeni. Vlada je danes začela dvodnevni obisk v celjski regiji. V pogovoru z župani in gospodarstveniki bodo predsednik vlade Janez Janša in ministri preverili uresničevanje obljub, ki so jih dala pred nekaj manj kot dvema letoma ob podobnem obisku. Ker večina prebivalcev, poslušalcev naše regije ministrskega zbora ne bo niti videla niti slišala, vas vabim, da se nam pridružite v pogovoru s predsednikom vlade Janezom Janšo. Lepo pozdrav. Dobrodošli na celjskem radiu.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lepo pozdrav. Hvala za vabilo.

NOVINARKA: Del tokratnega obiska je že za vami. Zanimajo nas vaši prvi komentarji, ocene o tem, je regija kaj napredovala v zadnjih dveh letih, oziroma v času od zadnjega obiska septembra leta 2005. Ugotovitve ljudi, ki živijo tukaj in delajo niso namreč najbolj obetavne. Nekateri menijo, da je regija v tem času celo nazadovala. Brezposelnost je še vedno visoka, plače so pod republiškim povprečjem. Kupna moč je nizka, izobrazbena struktura ljudi ni vzpodbudna.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Odvisno kako na stvari gledamo. Vendar pa danes v sodobnem svetu obstajajo neki objektivni kriteriji, ki so merljivi. Običajno se ti upoštevajo, ko se ocenjuje ali je neka regija napredovala oziroma je neka država napredovala oziroma je neka družina napredovala v standardu. Celjska regija je tudi pred dvema letoma bila v vrhu slovenskih regij po razvitosti - tako da je bila četrta in glede na statistiko nekoliko zamuja. Je še vedno na tem mestu. Ne gre recimo za eno od ogroženih regij v Sloveniji. Povprečna razvitost regije blizu devetih desetih slovenskega povprečja in preko treh četrtin evropskega povprečja. Pravzaprav je v Evropi malo regij, še posebej med novimi članicami, ki bi bile bolj razvite od celjske oziroma sedaj še statistične Savinjske regije. Kar se tiče brezposelnosti se je ta v dveh letih zmanjšala za 24,5% - se pravi, za četrtno. Ta podatek veliko pove tistim, ki so v tem času dobili delo. Pove malo tistim, ki ga še niso dobili. Vendar pa tudi celjska regija v zadnjem letu deli na tem področju problem, ki je prisoten tudi v večini ostalih regij. To pa je, da ima večina podjetij probleme s tem kako dobiti nove delavce. Brezposelnost v celjski regiji in tudi v Sloveniji ni več velik problem. Je delen problem zaradi strukture. Tudi celjska regija ima problem z brezposelnimi družboslovci in velik problem s pomanjkanjem delavcev, strokovnjakov tehničnih profilov. Glede na to, da smo v preteklih letih ali pa tudi desetletjih izobraževali nesorazmerno glede na potrebe imamo sedaj ta strukturni problem, ki ni rešljiv čez noč. Vsekakor je nek splošen obet dober. Mislim, da doslej v zgodovini Slovenije še nikoli ni bilo obdobje, ko bi se brezposelnost v obdobju dveh let zmanjšala za 24%. Celjska regija je tukaj dobra. Tudi, ko gre za povečanje zaposlenosti, se beležijo pozitivni trendi. Kot že rečno, ko se pogovarjam s podjetniki v Celju in okolici ne tarnajo več nad tem, da bi morali odpuščati delavce. Zelo malo je takšnih podjetij. Tarnajo nad tem, da zelo težko dobijo delavce. Velik pritisk je na izdajo dovoljenj za zaposlovanje tujcev, še posebej v gradbeništvu, v nekaterih industrijskih panogah, v nekaterih kmetijskih dejavnostih. Tako da standard zagotovo raste. Seveda pa mnogi problemi, ki so obstajali v letu 2005 niso bili rešeni oziroma niso mogli bit rešeni - recimo infrastrukturni problemi...

NOVINARKA: O tem bova še govorila...

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: ...ki so nekaj, kar običajno rešujejo generacije.

NOVINARKA: To pomeni morda, da so te ocene, ki so kritične, predvsem posledica tega, da so želje ljudi na tem območju prevelike oziroma, da prehitujejo njihove želje realnost.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Saj to je na nek način normalno. Na nek način pa tudi dobro, če si ti zadovoljen s stanjem, v katerem si. Potem ne težiš k temu, da bi se izboljšalo. Je povsem normalno, da imaš višje cilje in nisi zadovoljen z doseženim ampak težiš k temu, da se stvari izboljšajo. To je normalno. Je pa tudi razlika, kot sem že prej dejal, kdo je kje vložil energijo in študiral za nek poklic, za katerega danes ni potrebe, je razočaran, absolutno. In ni samo sam kriv za to. Družba ga je napačno usmerila in je treba to odkrito priznati. Nekdo, ki pa je imel tukaj več sreče, je pa izjemno zadovoljen, ker lahko takoj po končanem šolanju dobi zelo dobro delovno mesto, kjer je veliko povpraševanja. Poleg tega pa je v tem času zadnjih dveh let - če se malo spomnimo na probleme, ki so bili leta 2005 ob prvem obisku vlade največkrat omenjeni v večini občin, ki smo jih obiskali v tej regiji - na prvem mestu infrastruktura cest tako ali tako »šlager«, ko gre za probleme v Sloveniji.

NOVINARKA: Absolutno.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Seveda, ker so bile investicije v državne ceste in regionalne ceste zanemarjene - zato ker se je vse vlagalo v avtocestni križ. Ampak, če to odštejmo, je bil eden glavnih problemov financiranje lokalnega razvoja, lokalnih potreb oziroma financiranje občin. To je bil ključen strukturni problem, ki je bil takrat izpostavljen kot izjemno pereč. V teh dveh letih smo spremenili Zakon o financiranju občin. Na podlagi tega zakona prav vse občine v tej regiji dobijo več sredstev. Skupaj preko 11 mio € v enem letu. To se potem pozna. To se lahko vlaga v lokalno infrastrukturo, v komunalo v marsikaj, za kar je prej denarja zmanjkovalo. V nekaterih občinah se je ta prosti del sredstev - ker nekaj je pač stalne porabe in so sredstva fiksirana ter jih ne moreš uporabiti za investicije - ki se lahko investira v napredek, povečal tudi za četrtno.

NOVINARKA: Tudi, če primerjava obisk pred dvema letoma, zdravilišče v Rimskih Toplicah se na veliko obnavlja.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je res, čeprav s to zamudo oziroma s to sramoto pri iskanju rešitve. To si nihče ne more šteti v čast. Hvala bogu, se sedaj končno premika. Ampak je trajalo bistveno predlogo, da je do tega prišlo.

NOVINARKA: Ob prvem obisku ste kot osrednji problem regije izpostavili in tudi danes ste že, slabo infrastrukturo oziroma slabe ceste. S tem se regija sooča tudi danes. Velika cokla razvoju je izgradnja tretje razvojne osi. Tej temi sicer danes posvečajo pogovor v Šentjurju. Kakšen konkreten datum ali pa načrt, pa bi radi čuli tudi od vas.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tudi jaz bi rad, samo bolj precizen. Bil bi zelo vesel, če bi lahko obiskali gradbišče. Vendar pa gre za pomemben projekt, o katerem se je sicer dolgo časa govorilo, nič se pa ni naredilo. Če bi se tisto, kar ne stane veliko, je pa seveda nujen postopek pri umestitvi takšnega projekta v prostor, začelo dogajati pred desetimi leti, potem bi danes lahko gradili. Ni glavni problem v finančah. Glavni problem je v načrtih in projektih. Ravno sedaj poteka sestanek z župani in nekaterimi drugimi odgovornimi, ki ga imata minister za okolje in minister za promet. Jaz upam, da bodo na tem sestanku naredili nekaj potrebnih korakov naprej. Kajti v tem trenutku se je potrebno odločiti oziroma je potrebno narediti vse tisto, kar omogoča odločanje za izbor ustrezne variante. Šele potem lahko stečejo postopki naprej. Tukaj je veliko interesov. Vsek bi rad, da gre ta projekt pač tam, kjer je največ njegovih interesov. Dogovor je nujen. Kompromisi so nujni. Računamo, da bo možno na podlagi tega dogovora jeseni začeti s pripravo elementov za državni lokacijski

načrt. To pomeni, da se stvar konkretno premakne. To je sedaj formalen projekt. Od sprejete Resolucije o nacionalnih razvojnih projektih, kjer je »tretja razvojna os« vključena z investicijo preko 1,3 mrd €; je to postal realen projekt slovenske države, ne samo želja posameznih občin. Ne gre samo za infrastrukturo oziroma za cesto. Gre tudi za vse tisto kar opravičuje to ime - se pravi, razvojna os. Tudi zaradi tega je stvar nekoliko bolj zahtevna. Ko gre za usklajevanje teh interesov je dober pristop, ki so ga sprejeli v bodoči Šaleški pokrajini - se pravi, na severnem delu te osi. Tam so se dogovorili, da ne bodo javno polemizirali o tem kaj naj bi bila najboljša trasa ampak, da se bodo skušali uvesti za mizo, pretresti argumente in se odločiti za tisto varianto, ki ima največ pozitivnih in najmanj negativnih učinkov oziroma posledic za okolje. Enak pristop smo svetovali tudi županom in ostalim dejavnikom na južnem delu trase na Dolenjskem in v Beli krajini ter v Zasavju. Mislim, da so ta nasvet spoštovali. Na ta način lahko bistveno skrajšamo čas reševanja osnovnih dilem, ki je za nekoga lahko tudi boleč. Ampak trasa lahko gre samo po eni varianti in za to se je treba odločiti.

NOVINARKA: Ampak realno, optimistično kdaj bi lahko stali na gradbišču te ceste. Lahko kakšen datum poveste?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Lahko bi stali danes, če bi to vprašanje postavili mojemu predhodniku pred desetimi leti. Tako bo pač poteklo še nekaj let preden bo vse pripravljeno, preden bo konstrukcija narejena in preden bo stekla izgradnja. Sam gradbena faza bo najkrajša.

NOVINARKA: Še ena cesta je, ki zelo muči prebivalce na tem našem območju. To je povezava od Šentjurja do Dobovca. Tudi sami večkrat ponavljate, da je ena od velikih razvojnih priložnosti te regije turizem. Ampak kako se naj gre regija turizem, če se turisti vozijo po slabih cestah? Ta cesta je neverjetno obremenjena. Recimo vsak dan gre skozi Šmarje pri Jelšah 10.000 vozil. Prehod Dobovec vsak dan prečka 800 osebnih in 400 tovornih vozil.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je res. S tem problemom se pristojna ministrstva intenzivno ukvarjajo. Tudi jutri na delovnem sestanku vlade v Rogaški bomo govorili o tem. V nekaj tednih naj bi bil pripravljen sklep vlade za to, da se začne s pripravo državnega lokacijskega načrta. To pomeni, da so te začetne etape za nami. Sam projekt pa bo, ko bo šlo za realizacijo, tudi razdeljen na več etap, ker gre za relativno zahteven poseg. Ne bo šlo samo za rekonstrukcijo ampak za obvozno cesto Šmarje pri Jelšah, obvozno cesto okrog Šentvida z rekonstrukcijo neugodnih tehničnih elementov na različnih odsekih, potem ureditev izven-nivojska križanja z železnico in opravit vrsto drugih posegov, ki bodo zagotavljala večjo varnost v prometu. Torej, če me sprašujete po datumu, kdaj se bo konkretno začelo - konkretno se bo začelo s sklepom vlade, ki bo omogočil pripravo državnega lokacijskega načrta. Ta sklep bo sprejet v nekaj tednih.

NOVINARKA: Še majčkeno bova o teh infrastrukturnih problemih govorila. Gospod Janša prebivalce, predvsem pa Celjane zanima, kdaj bodo dokončno narejeni državni lokacijski načrti za Šmartinsko jezero in Celjsko kočo, ki sta zelo pomembna dela celjskih razvojnih projektov.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: V zvezi s tem so bili sklepi sprejeti. Za Celjsko kočo se spomnim celo razprave, ki je bila o tem ali je potreben za to res državni lokacijski načrt. Potem je bilo rečeno, da »ja« in sklep je bil sprejet. Tako da, kot so me informirali, ko smo se pripravljali na ta obisk, stvari potekajo. Manjkajo še nekateri podatki oziroma elementi, ki jih mora posredovati mestna občina. Drugače pa stvari gredo.

NOVINARKA: Bo kmalu? Projekti se bodo začeli?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kot že rečeno, ni to odvisno samo od ministrstva. Odvisno je od pobudnika. To je mestna občina. Glede, da tukaj obstaja interes, da je od tukaj prišel predlog, jaz ne dvomim, da bo to vse narejeno v realnem času.

NOVINARKA: Prebivalce ob Dravinji, tu mislim na Slovenske Konjice, na okoliške občine, pa zelo zanima ali bo država finančno podprla projekt destih občin »Očistimo reko Dravinjo«. To je za to območje tudi sicer zelo pomemben ekološki projekt.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, s tem, da je za ta projekt možno dobiti tudi denarna sredstva iz kohezijskega sklada Evropske unije. Tukaj je zelo pomembno, da se pripravijo ustrezni programi. Kolikor vem se nekateri pripravljajo z lastnim deležem, ki je po uspešnih pogajanjih v tem obdobju nižji kot je bil včasih, ne bo problem. S projektom je treba nadaljevat. Sicer pa je celjska regija dokazala, da se zaveda varovanja okolja, saj je bilo v zadnjem odboju, če gledamo primerjalno, zelo veliko sredstev vloženi v čistilne naprave in v ostale objekte, ki zagotavljajo čistejše okolje.

NOVINARKA: No, če greva še naprej proti meji - Vonarsko jezero. Prav pred kratkim, mislim da prejšnji mesec, se je zopet postavilo to vprašanje kdaj in kako bo država rešila vprašanje meje na Vonarskem jezeru. Zlasti s hrvaške strani, s Huma na Sutli, so glede tega kar glasni.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je res. To nerešeno vprašanje otežuje tudi realizacijo nekaterih turističnih idej in projektov. Deloma se tem težavam pridružujejo tudi relativno strogi pogoji ob uvajanju schengenske meje. Nekateri od teh projektov bodo zagotovo za nekaj časa zamrznjeni, ker jih kljub temu, da smo jih dogovorili oziroma, da jih malo-obmejni sporazum omogoča, schengenska pravila ne omogočajo. Kdaj bo rešeno vprašanje teh spornih točk - to je ena od 14-ih točk, kjer meja ni določena oziroma dogovorjena - težko rečem. Slovenija je v zadnjem času na tem področju aktivna na polju tako imenovane tihe diplomacije. Skušali smo nekako narediti nekaj korakov naprej pri reševanju vseh teh odprtih vprašanj tudi pri tem. Ne vem kakšni bodo rezultati, ker so odvisni od obeh strani, ne samo od nas. Vendar pa postaja vse bolj jasno, če ne bo možno v nekem kratkem času priti do bilateralnega dogovora in uskladitve, potem bo treba poklicat na pomoč tretjega. V primeru, da pokličemo na pomoč tretjega in gremo na kakršno koli obliko arbitraže, bo Slovenija vztrajala, da to ni samo arbitraža o morski meji ampak o vseh teh točkah, kjer pač meja še ni formalno določena oziroma dogovorjena. In arbiter bo potem predlagal določene rešitve. To ni najboljša možnost. Slovenija dela vse, da bi se temu izognila, vendar če bo to še dolgo trajalo, druge rešitve ne bo.

NOVINARKA: Še eno vprašanje imamo tudi povezano z mejo, sicer ne tisto konkretno, ampak z mejo, ki so se postavile po osamosvojitvi Slovenije. Ne vem koliko spremljate hrvaške pokojnine? Poslušalec iz Štor vam je postavil tole vprašanje: »Namreč ali je kakšna možnost, da se popravi zakon o pokojninah, ki jih nekateri delno dobijo s Hrvaške?« On je včasih delal v Varaždinu, še v bivši državi in po odločbi, ki jo je dobil z Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je prikrajšan mesečno za 117 evrov. To je eden od mnogih, ki se pritožujejo zaradi takšne rešitve pokojnin.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz razumem to prizadetost. Vendar pa gre tukaj za nek princip, da se pač pokojnino plačuje v tisti državi, kjer je nekdo delal sorazmeren čas. Žal so nekateri na boljšem nekateri na slabšem. Tisti, ki so delali v državah, kjer so bili dohodki višji in prispevki za pokojninske sklade višji kot v Sloveniji dobivajo iz teh držav višjo pokojnino. Tisti, ki so delali v državah, kjer so bili ti dohodki in prispevki nižji in imajo tudi danes nižji standard in ne sledijo rasti plač tako kot v Sloveniji, so pač prikrajšani. Popolnoma tega z slovensko zakonodajo na nek način ni možno izenačiti. Poskušamo pa z dogovorih s temi državami, s sporazumi te probleme vsaj nekoliko olajšati.

NOVINARKA: Najin čas za pogovor se na žalost izteka. Samo še eno vprašanje iz povsem drugega področja. Kako je mogoče, da nekdo, ki ni Slovenec ima pa slovensko državljanstvo in je javna oseba v svojih javnih nastopih ne uporablja slovenskega jezika. Bom čisto konkretna - gre za trenerja celjskih rokometašev, ki je tudi trener slovenske rokometne reprezentance.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je bolj retorično vprašanje. Dejstvo je, da za uradne potrebe je pač v Sloveniji predpisan uradni jezik, slovenski jezik. Slovenski jezik je danes tudi eden od uradnih jezikov

Evropske unije. Slovenija bo Evropski uniji predsedovala v slovenskem jeziku. Ker je to uradni jezik te unije. Prav je, da se tega zavedajo tudi tisti, ki pridejo k nam in pri nas živijo.

NOVINARKA: Gospod Janša hvala za tale pogovor in želim vam še prijetno bivanje jutri v celjski regiji, ki upamo, da bo postala tudi celjska pokrajina. Prisluhnite županom, gospodarstvenikom predvsem stvari, ki jih bodo kritizirali ne pa tiste, ki bodo hvalili.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, mi smo prišli za to, da slišimo oboje. Se pravi, da vidimo, katere stvari so se v tem času uredile in katere se še niso in kje bo treba vložiti dodatne skupne napore. Mislim pa da smo vsi skupaj bolj vesli napredka kot nazadovanja.

NOVINARKA: Še enkrat hvala za pogovor. Poslušalcem pa hvala ker ste nas poslušali.